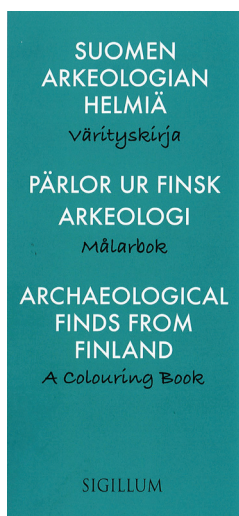

Värityspuuhaa arkeologeille ja arkeologimielisille

SUOMEN ARKEOLOGIAN HELMIÄ Värityskirja – **PÄRLOR UR FINSK ARKEOLOGI** Målarbok – **ARCHAEOLOGICAL FINDS FROM FINLAND** A Colouring Book
 Hanna-Maria Pellinen / Sigillum
 TS-Grafi, Eurajoki, marraskuu 2016
 nid., 88 s.

Suomen arkeologian helmiä on sekä värityskirja että helpotajuinen opas Suomen esihistoriaan ja historian varhaisvaiheisiin. Eri aikakausista kertovien tekstien lisäksi kirjaan on koottu merkittäviä arkeologisia löytöjämme, jotka ovat pääosin peräisin Suomen Kansallismuseon kokoelmista ja löytyneet eri puolilta Manner-Suomea, Ahvenanmaalta tai nykyään Venäjään kuuluvan Karjalan alueelta. Millaiseksi kivikauden ihminen kuvasi itsensä? Kuinka pitkä oli pronssiteräinen miekka? Mitä rautakautiset riipuskorut kertovat muinaisista uskomuksista? Entä kenelle kuului 1100-luvulla Halikkoon haudattu aarre? Näihinkin kysymyksiin vastaavan, aikuisille ja kouluikäisille sopivan värityskirjan on tehnyt arkeologi Hanna-Maria Pellinen. Kaikki tekstit ovat kolmella kielellä, suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, joten kirja soveltuu erinomaisesti myös matkamuistoksi tai tuliaiseksi. Käännökset ovat Frida Ehrnstenin ja Jüri Kokosen käsialaa.

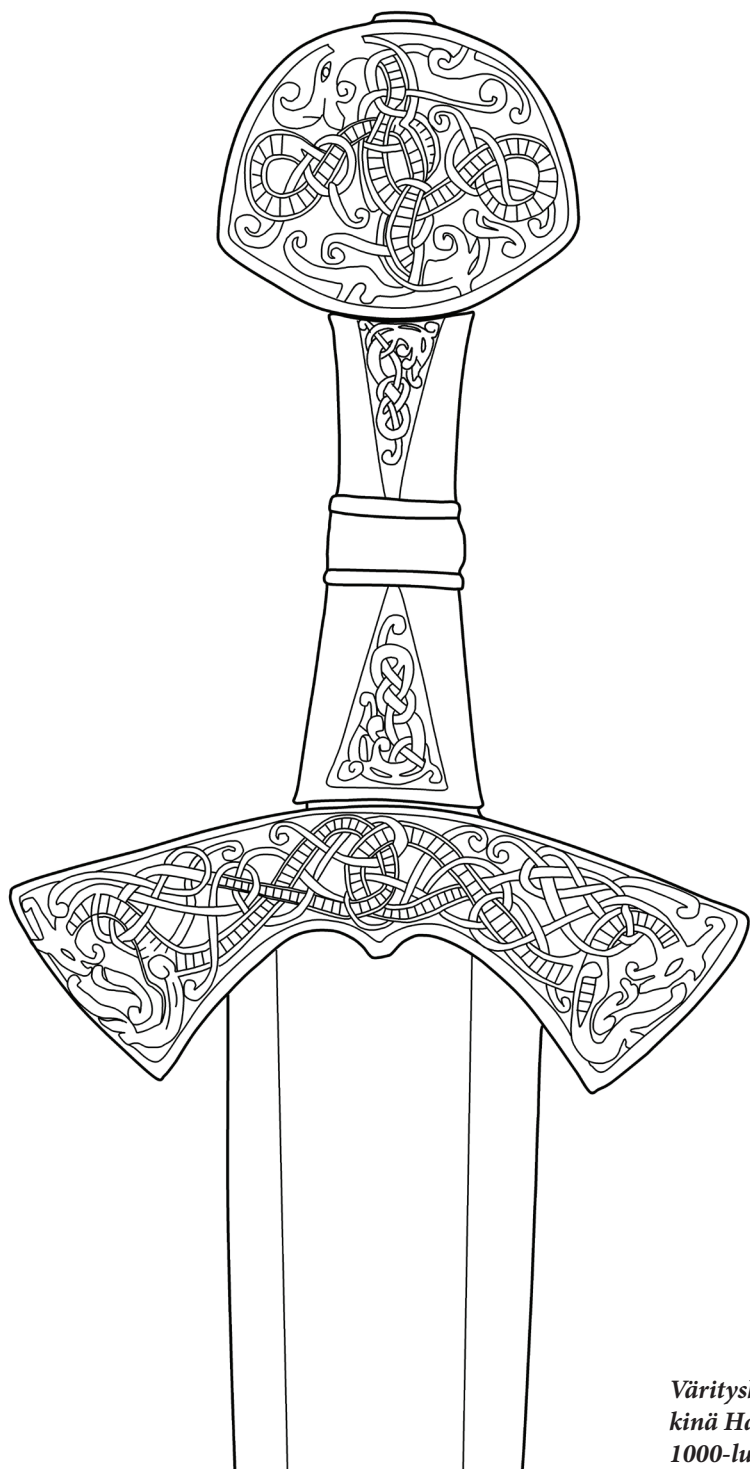
Hanna-Maria Pellinen kertoo Muinaistutkijan lukijoille kirjan taustasta ja tekemisestä:

Vuosia sitten lapsen kanssa puuhatessa tilasimme kotiin netistä myös aikuisten värityskirjoja. Kyse ei ollut tästä uudesta mindfulness-buumista, vaan pienemmän piirin ehkä hieman nörttimäisestä harrastuksesta. Värityskirjoja oli jo silloin mm. erilaisista vanhoista lentokonemalleista, eivätkä arkeo-

logiset värityskirjatkaan ole aivan uusi juttu, itselläni oli viikinkiaiheinen värityskirja (esim. Amazonista ehkä löytyy nykyäänkin näitä vanhan koulukunnan aikuisten värityskirjoja). Siitä tuli idea tehdä sama, mutta laajemmin Suomen aineistosta. Arkeologisen popularisoinnin kannalta katsottuna kyse on myös siitä, että Museoviraston löytöjä koskevien valokuvien kuvamaksut estävät monen populaariteoksen tekemisen ja itse piirretyt värityskuvat ovat tapa kiertää nämä maksut, joihin harvalla kustantajalla on laajemmassa mittakaavassa varaa.

Kuvat on piirretty tietokoneella piirrosohjelmalla. Samalla ohjelmalla olen joskus piirtänyt puhtaaksi kenttäkarttoja. Kuvat valikoituivat sen perusteella, miten ne toimivat värityskuvina, joten siksi otos ei ole mitenkään tasainen vaan painottuu nuorempaan rautakauteen. Kokeilin ja piirsin myös kymmeniä sellaisia esineitä, jotka eivät ole julkaisussa mukana. Toisaalta mukaan on tarkoituksella otettu myös eri vaikeustason värityskuvia, ottaen huomioon sen, että kirjaa luultavasti kuitenkin hankitaan myös lapsille. Tekstit ovatkin sitten noin neljän sivun tiivistys uudesta *Muinaisuuden jäljet* -teoksesta höystettynä muutamilla väitöksillä ja artikkeleilla. Tyyli on populaari eli tekstiä kuormittavia ajoitus- ja esinemittatietoja on tarkoituksellisesti karsittu. Itse kuvat eivät ole täysin yksi yhteen alkuperäisten löytöjen kanssa vaan rikkinäisiä kohtia on korjattu, kuvioiden alueita suljettu ym. pientä. Kirjan johdannossa tätä selostetaankin.

Alun perin otin yhteyttä Turun taidegraafikoihin ja pyysin sieltä yhteistyökumppania. Useampikin taiteilija ilmoittautui halukkaaksi, mutta valitsin Hanna Variksen, jonka tyyli mielestäni sopi aiheeseen. Kävi kuitenkin niin, että kaimalla oli uusi näyttely tulossa ja kuvien teko lykkääntyi aina vaan, kunnes päätettiin Sigillumin kanssa, että laitetaan tämä nyt ulos ilman erillisiä kuvituskuvia. Omat piirrokseni on kuitenkin nähnyt useampikin taidegraafikko ja sieltä tuli niiden suhteen positiivista palautetta, joten uskalsimme lähteä painovaiheeseen pelkin esinekuvin.

*Värityskuvista esimerk-
kinä Hattulan miekka
1000-luvulta.*